

ከታበት መረገገኮካል ቢ ኮንጁጌት (ደቂ ተባዕትዮ-ቢ)

Meningococcal B (Men-B) Vaccine

ኸታበት ኣብ ዝሓለፉ 50 ዓመታት ኣብ ካናዳ ኻብ ዝኾነ ይኹን ካልእ ናይ ጥዕና ስጉምቲ ንላዕሊ ህይወት ሰባት ኢድሒኡ እዩ።

ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ከታበት እንታይ እዩ?

ከታበት ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ካብ ሓደ ካብቶም ዝበዘሑ ዓይነታት ባክተርያ መረገገኮካል ዝኾነ፣ ዓይነት ቢ ካብ ረኽሲ ይከላኸል። እቲ ከታበት ብጥዕና ካናዳ ዝጸደቐ እዩ።

ከታበት ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ኣካል ናይቲ ስሩዕ መደብ ከታበት ኣብ B.C ኣይኮነን፣ ይኹን እምበር፣ ከታበት ሕማም መረገገኮካል ሲ ብስሩዕ ንዕሸላት ይወሃብ፣ ካብ ዓይነታት ኤ፣ ሲ፣ ዋይ ከምኡውን ዳብልዩ ዝከላኸል ከታበት ድማ ኣብ 9ይ ክፍሊ ንዝርከቡ ተማሃሮ ይወሃቡ። ክልቲኦም እዞም ከታበታት ብነጻ ዝቐርቡ እዮም። ንዝበለጸ ሓበሬታ

[HealthLinkBC File #23a Meningococcal Conjugate \(Men-C\) Vaccine](#) ከምኡ እውን [HealthLinkBC File #23b Meningococcal Quadrivalent Vaccines](#) ርእ።

እቲ ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ከታበት ክወስድ ዝግብኡ መን እዩ?

ኣብ B.C፣ ከታበት ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ነቶም 2 ወርሕን ልዕሊኡን ዝዕድሚኦም ምስ ሓደ ሕማም መረገገኮካል ቢ ብቐረባ ርክብ ዝነበሮም ብነጻ ይወሃቡ።

እቲ ከታበት ነቶም ብስንኪ ዝተወሰኑ ሕክምናዊ ኩነታት ንረኽሲ መረገገኮካል ቢ ኣብ ሓደጋ ዘለዉ ሰባት ዝምከር ኮይኑ፣ ብነጻ ግን ኣይወሃብን እዩ፣ ንሳቶም ድማ፡-

- ሓሞት ዘይብሎም ወይ ብግቡእ ዘይሰርሑ ሓሞት ዘለዎም
- ናይ ስርዓተ ምክልኻል ጸገማት ሓዊሱ ኮምፕሊመንት፣ ፕሮፕርዲን፣ ፋክተር ዲ ወይ መባእታዊ ጸረ-ኣካላት ዝተዛበዐ ዘለዎም

እቲ ከታበት ነዞም ዝስዕቡ እውን ይምከር እዩ፣ ግን ብነጻ ኣይወሃብን፡-

- ሰራሕተኛታት ላቦራቶሪ ብስሩዕ ንባክተርያ መረገገኮካል ዝተቐልዑ
- ወተሃደራዊ ኣባላት
- እቶም ሓደጋ ሕማም መረገገኮካል ቢ ልዑል ዝኾነሉ ከባቢ ዝጓዓዙ ሰባት

ብዛዕባ ልዑል ሓደጋ ዘለዎም ናይ መገሻ ከባቢታት ሓበሬታ ንምርካብ፣ ምስ ናይ መገሻ ክሊኒክ ተወከሱ።

ካብ ሕማም መረገገኮካል ቢ ከትከላኸል እንተደሊኻ፣ ነቲ ከታበት ኣብ ገለ ናይ መገሻ ክሊኒካትን ፋርማሲታትን ከትገዝኡ ትኽእል ኢኻ።

እቲ ከታበት ብመርፍእ ብተኸታታሊ 2፣ 3 ወይ 4 ዓቕን ይወሃብ። ቁጽሪ ናይቶም መድሓኒታት እቲ ተኸታታሊ ከታበት ኣብ ዝጅምረሉ ግዜ ከንደይ ዕድመ ከም ዘለካ ይምርኮስ። ንዝበለጸ ሓበሬታ ምስ ኣላዩ ከንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ናይ ኩሎም ዝተረኽቡ ከታበታት መዝገብ ምሓዝ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ከታበት ምርካብ እንታይ ረብሓታት ኣለዉዎ?

እቲ ከታበት ካብ ረኽሲ መረገገኮካል ቢ ዝበሃል ከቢድን ሓደ ሓደ ግዜ ድማ ኣብ ውሽጢ ከብዲ ንህጻናት ቀታሊ ሕማምን ንዊሕ-እዋን ዝከላኸል እዩ።

ድሕሪ እቲ ኸታበት ከመጽኡ ዝኽእሉ ግብረ-መልሰታት እንታይ እዮም?

ከታበታት ኣዝዮም ውሑሳት እዮም። ካብ ሕማም መረገገኮካል ምትሓዝ ነቲ ከታበት ምውሳድ ኣዝዩ ውሑስ እዩ። እቲ ከታበት ኣብ ዝተዋህበሉ ቦታ ቃንዛ፣ ምቕያሕን ሕብጥን ከጠቓልል ይኽእል። ረስኒ፣ ምጭንናቕ፣ ድቃስ፣ ቃንዛ ጭዋዳታትን ሕማም ርእስን እውን ከጋጥም ይኽእል እዩ። እዞም ግብረ-መልሰታት ፈኮስቲ ኮይኖም ብሓፈሻ ካብ 1 ከሳብ 2 መዓልታት ዝጸንሑ እዮም።

ረስኒ ሓዊሱ ምላሽ ኣብ ትሕቲ 2 ዓመት ዝዕድሚኦም ህጻናት ዝያዳ ይረኣ፣ እቲ ከታበት ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ምስ ካልኦት ስሩዓት ከታበታት ህጻናት እንተተዋሂቡ።

ኣሰታሚኖፈን (ንኣብነት ታይለኖል®) ወይ ኢብዩፕሮፈን (ንኣብነት ኣድቪል®) ንረስኒ ወይ ቃንዛ ኸስምዓካ ኽለ ክወሃብ ይኽእል እዩ። ASA (ንኣብነት ኣስፓሪን®) ጠንቂ ሕማም ረይ ሲንድሮም ክኸውን ስለ ዝኽእል ትሕቲ 18 ዓመት ንዝዕድሚኡ።

* ኢብፕሮፈን ንትሕቲ 6 ወርሒ ዝዕድሚኦም ህጻናት መጀመርታ ምስ ኣላዩ ከንክን ጥዕናኻ ከይተዘራረብካ ክወሃብ ዮብሉን።

ብዛዕባ ረይ ሲንድሮም ዝበለጸ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [HealthLinkBC File #84 Reye Syndrome](#) ርኡ።

ዝኾነ ይኹን ክታብት ድሕሪ ምውሳድካ ን15 ደቓይቕ ኣብቲ ክሊኒክ ምጽናሕ ኣገዳሲ እዩ። ምኽንያቱ ኣዝዩ ሳሕቲ ዝረከ ተኽእሎ ኣሎ። ካብ ሚልዮን ትሕቲ 1፣ ኣናፊላክሲስ ዝበሃል መፍርሒ-ህይወት ኣለርጂክ ግብረ-መልሲ ኣሎ። እዚ ድማ ቆፎ ኣፍልቢ፣ ጸገም ምስትንፋስ ወይ ምሕባጥ ጎሮሮ፣ መልሓስ ወይ ከንፈር ከጠቓልል ይኽእል እዩ። እዚ ግብረ-መልሲ እንተተፈጠሩ፣ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ክሕክሞ ይኽእል እዩ። ህጹጽ ሕክምና ኤፒኒፍሪን (ኣድሪናሊን) ምምሕዳርን ብኣምቡላንስ ናብቲ ዝቐረበ ክፍሊ ህጹጽ ረድኤት ምትሕልላፍን የጠቓልል። ካብቲ ክሊኒክ ምስ ወጸእካ ምልክታት እንተተራእዮምካ፣ ናብ 9-1-1 ወይ ናብቲ ናይ ከባቢኻ ህጹጽ ቁጽሪ ደውል።

ኩሉ ግዜ ከቢድ ወይ ዘይተጸበኻዮ ግብረ-መልሲ ኣብ ጥዕናኻ ኣብ ዘጋጥመካ ንወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ጽብጻብ ምሃብ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ክታብት ናይ ሰብኡት-ሲ ከወሰድ ዘይግብኦ መን እዩ?

ንስኻ ወይ ውላድካ ከምዚ ዝስዕብ እንተኾይንኩም ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ:-

- ቅድሚ ሕጂ ንዝተዋህበ ዓቕን ክታብት መኒንጎካል፣ ወይ ዝኾነ ክፋል ናይቲ ክታብት ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ሓዊሱ ካናማይሲን ንህይወት ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ኣለርጂክ ግብረ-መልሲ እንተነይርኩም
- መድሓኒት ሶሊሪስ® ዝወስዱ እንተኾይኑ

ብሰንኪ ሰዓል ወይ ካልእ ቀሊል ሕማም ክታብት ምድንጓይ ኣየድልን። ይኹን እምበር፣ ዝኾነ ስክፍታታት እንተሃልዩካ፣ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ቢ ክታብት እንታይ እዩ?

ረኽሲ መኒንጎካል ቢ ብመኒንጎካል ዓይነት ቢ ብዝበሃሉ ባክተርያ ዝመጽእ እዩ። ንመኒንጂይትስ፣ ረኽሲ ናይ ንኣንጎል ዝሸፍን ሽፋን፣ ከምኡውን ሴፕቲሴምያ ዝበሃል ረኽሲ ደም ሓዊሱ ከበድትን ንህይወት-ኣብ-ሓደጋ ዘእትዉን ረኽሲታት ከስዕብ ይኽእል እዩ። ነበርቲ ጸገማት ረኽሲ ክኣ ምጉዳእ ሓንጎል፣ ጸማም ምጽማምን ምጥፋእ መሓውርን

ይርከብዎም። ካብ 20 ሰባት ዝሓመሙ ኣስታት 1 ክመውት ይኽእል እዩ።

ረኽሲ መኒንጎካል ካብ ሰብ ናብ ሰብ ብምስዓል፣ ሕንጥሽይ ብምባል ወይ ድማ ብቐረባ ገጽ-ን-ገጽ ብምርኻብ ይመሓላለፍ። ብመንገዲ ምራቕ እውን ክላበድ ይኽእል እዩ። ዕሸላትን ኣንኣሽቱ ህጻናትን ካልኣት ህጻናት ዝጥቀሙሉ መደንዘዚታት፣ ጥርሙዝ ወይ መጻውቲታት ብምክፋል ክሓምሙ ይኽእሉ እዮም። ዓበይቲ ህጻናትን ዓበይትን ብኽም ምስዓም ዝኣመሰሉ ንጥፊታት ክሓምሙ ይኽእሉ፣ ወይ ድማ ምግቢ፣ መስተ፣ ሽጋራ፣ ልፕስቲክ፣ ጥርሙዝ ማይን ንስፖርት ወይ ኣፍ መሳርሒታት ሙዚቃ ዝውዕል መከላኸሊ ኣፍን ምክፋል ዝኣመሰሉ ንጥፊታት ክሓምሙ ይኽእሉ።

ብሱል ንእሽቶ ፍቓድ

ወለዲ ወይ ኣለይትን ደቆምን ንክታብት ፍቓድ ንምርካብ ክመያየጡ ይምከር። ትሕቲ 19 ዓመት ዝዕድሚኦም ህጻናት፣ ንነፍሲ ወከፍ ክታብት ዘለዎ ረብሓን ክህሉ ዝኽእል ግብረ-መልስን ከምኡውን ክታብት ናይ ዘይምኽታብ ከምጽኦ ዝኽእል ሓደጋን ክርድኡ ዝኽእሉ፣ ብሕጋዊ መንገዲ ክታብት ክስማምሩ ወይ ክነጽግዎ ይኽእሉ እዮም። ብዛዕባ ብሱላት ንኣሽቱ ፍቓዶች ምዃን ተወሳኺ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ

[HealthLinkBC File #119 The Infants Act, Mature Minor Consent and Immunization](#).

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority